HANDELSKARTAN

- så handlar Kristinehamn

hui

Om Handelskartans lokala rapporter

De lokala rapporterna av Handelskartan är ett underlag för att följa detaljhandelns utveckling på lokal nivå i kommun respektive stadskärna. Rapporten redovisar inte bara nyckeltal för den egna handeln, utan även jämförelser med liknande kommuner. Dessa jämförelsetal kan sättas i relation till de lokala nyckeltalen och fungera som riktmärke för hur den lokala detaljhandeln presterar över tid.

Data i rapporten bygger på samma stadskärneavgränsningar som tidigare användes i rapporten Cityindex, vilket innebär att tidsserier är bevarade. Stadskärnorna är alltså, likt tidigare år, definierat enligt ett antal regler så som att den måste ligga i en tätort med 10 000 invånare eller fler och ha en tillräckligt hög densitet av handel och boende, för att nämna några regler.

Kartorna över Stockholm visar hur verksamheter och boende samspelar. De blåa prickarna markerar detaljhandelsverksamheter. När verksamhetskartan kombineras med kartan över befolkningsdensitet (röda prickar) framträder stadens centrum tydligt: de mest centrala delarna har relativt få boende men ett mycket stort antal verksamheter, omgivna av områden med hög befolkningstäthet.

Antal verksamheter

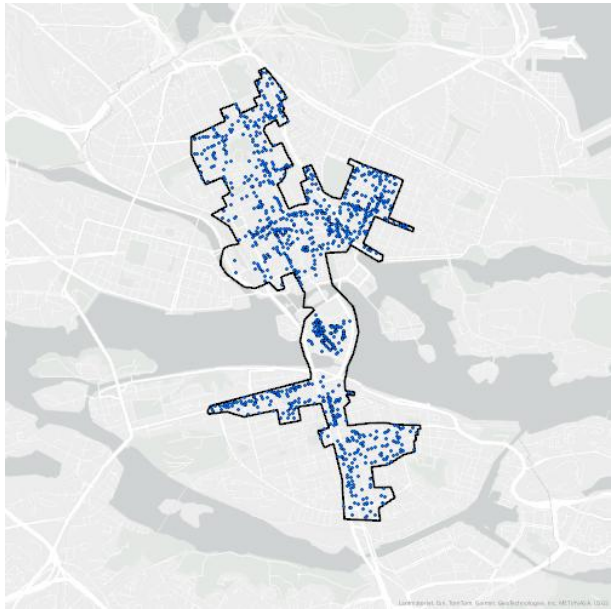

Invånare

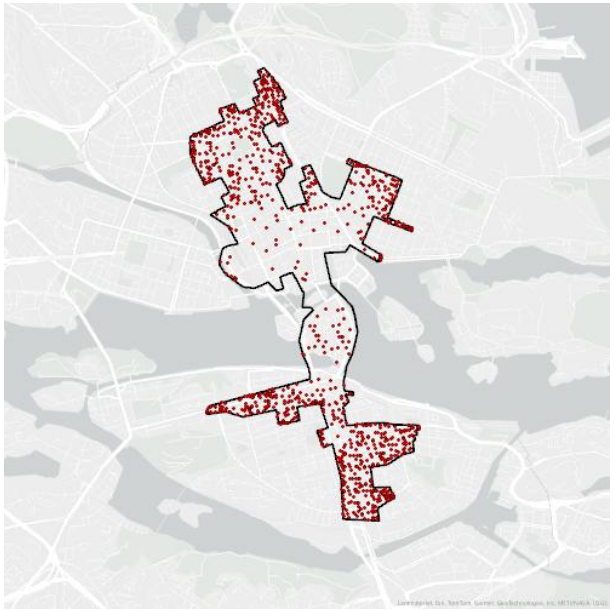

Sammanfattning

Sammanfattande kommentarer

Omsättningen i detaljhandeln i Kristinehamns kommun ökade med 4,2% 2025, att jämföra med en minskning med 0,9% i stadskärnan

Antal verksamheter i detaljhandeln i Kristinehamns kommun ökade med 4,3% 2025, att jämföra med en ökning om 13,6% i stadskärnan

Antal anställda i detaljhandeln i Kristinehamns stadskärna 2025 minskade med 4,3%

I Kristinehamns kommun står stadskärnan för 17,3% av detaljhandelns omsättning, medan externhandeln står för 27,2%.

Densitet av detaljhandelsverksamheter i Kristinehamns kommun

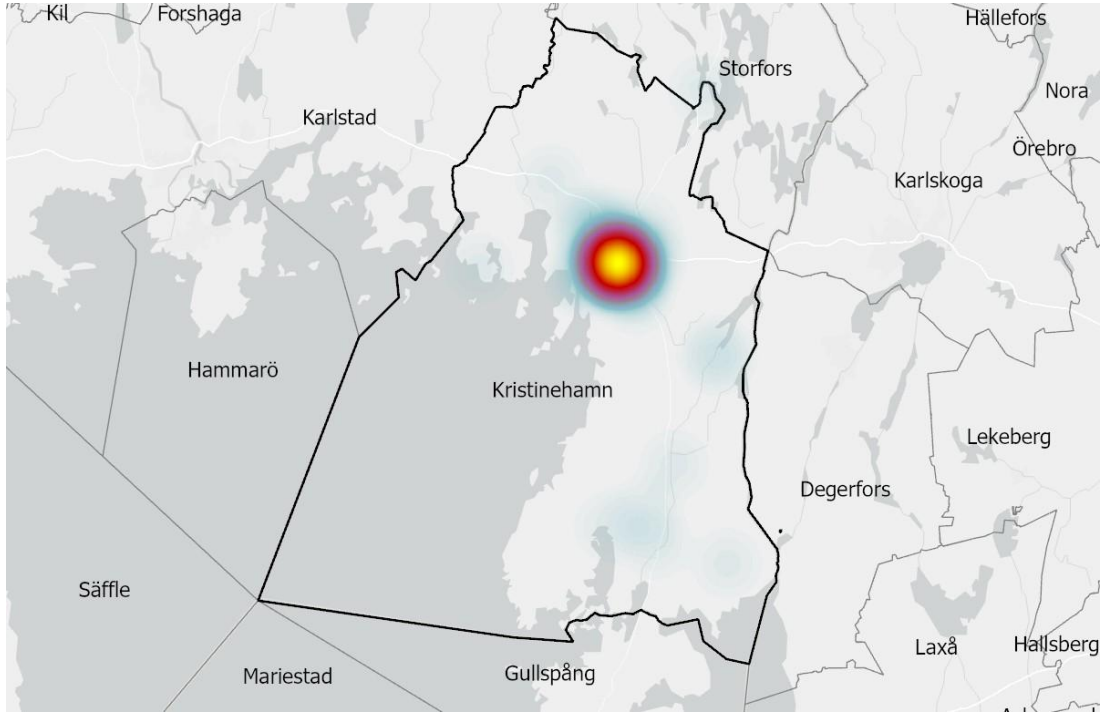

Källa: Handelskartan, Handelsfakta

Nyckeltal

	Kommunen	Stadskärnan
Stadskärnetyp	Medelstor stad	Medelstor stad
Yta (km²)	757	0,08
Befolkning	23 590	1 856
Dagbefolkning*	7 983	1 248
Nattbefolkning*	10 905	596
Pendlingsindex*	73	209
Omsättning (miljoner kronor)		
Detaljhandel	1 634	282
Dagligvaruhandel	932	134
Sällanköpsvaruhandel	702	148
Verksamheter		
Detaljhandel	73	25
Dagligvaruhandel	22	6
Sällanköpsvaruhandel	51	19
Anställda**		
Detaljhandel	503	88
Dagligvaruhandel	265	21
Sällanköpsvaruhandel	238	67

Karta över Kristinehamns stadskärna

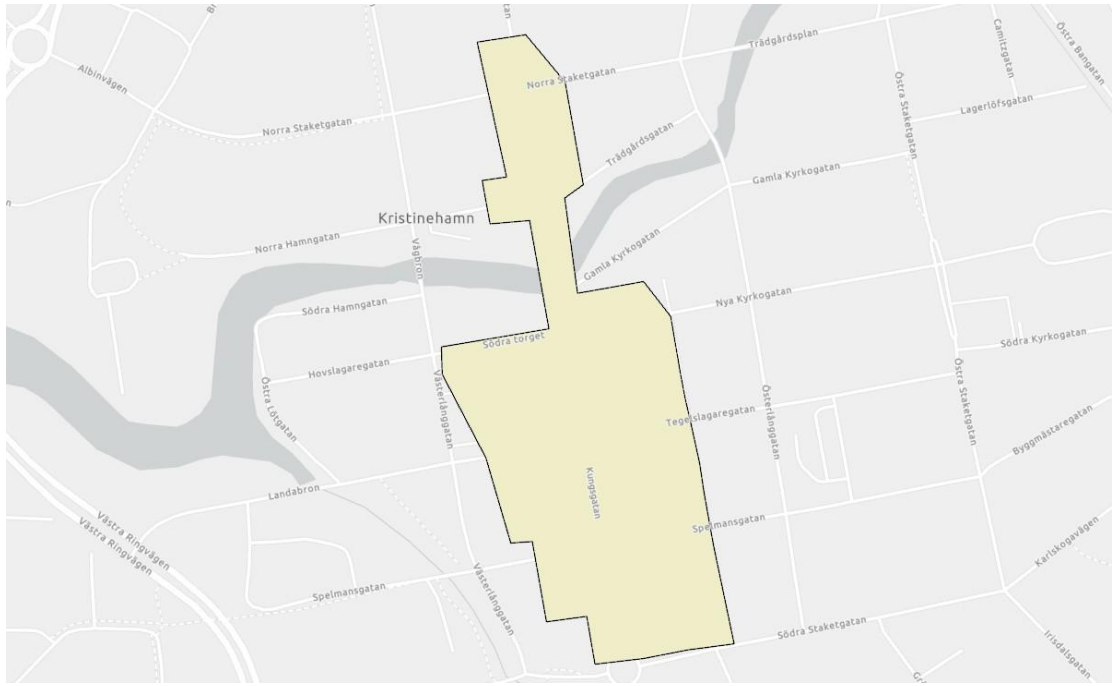

Källa: SCB, Handelskartan, Handelsfakta

*Se definition på sida 16

**Antal anställda i kommunen avser 2024 då statistik för 2025 inte är tillgänglig förens i december då det publiceras på Handelsfakta.se, nyckeltalen för antal anställda i stadskärnan avser 2025.

Marknadsandelar för fysisk handel i kommunen

Den fysiska detaljhandelns omsättning i kommunen år 2025 uppdelat på försäljningsplats, i jämförelse med rikets fördelning.

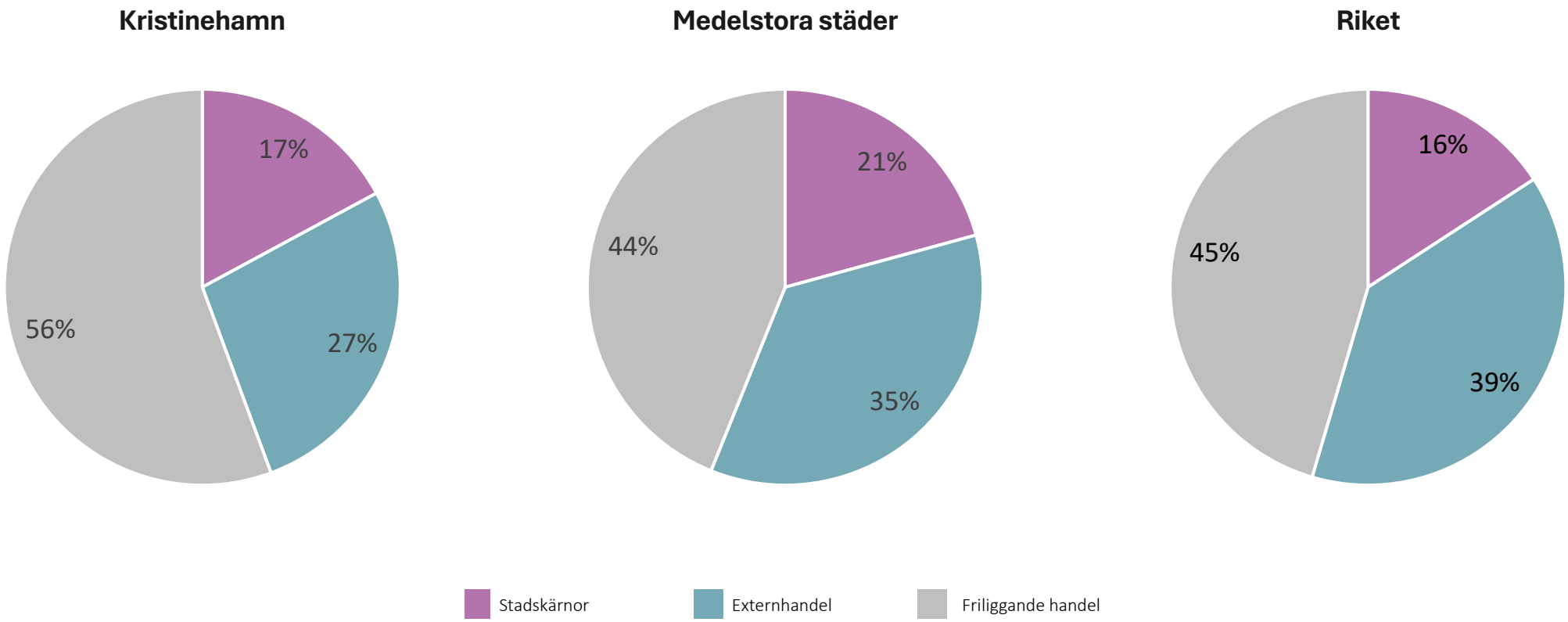

Källa: Handelskartan – så handlar Sverige, Svensk Handel, bearbetat av HUI

Nyckeltal för detaljhandeln, kommunen

	Omsättning	Förändring från föregående år	Antal verksamheter	Förändring från föregående år	Försäljningsindex
Detaljhandel	1 634	66	73	3	87
Dagligvaruhandel	932	40	22	1	97
Sällanköpsvaruhandel	702	26	51	2	77

Källa: Handelsfakta bearbetat av HUI

Omsättning inkl. moms, i miljoner kronor 2025 och förändring mot föregående år. Antal verksamheter kan omfatta verksamheter som stängt under året, om en verksamhet stängt och en ny öppnat kan dessa räknas som två verksamheter.

Försäljningsindex över tid för kommunen

Försäljningsindex 2010 till 2025 i Kristinehamn kommun

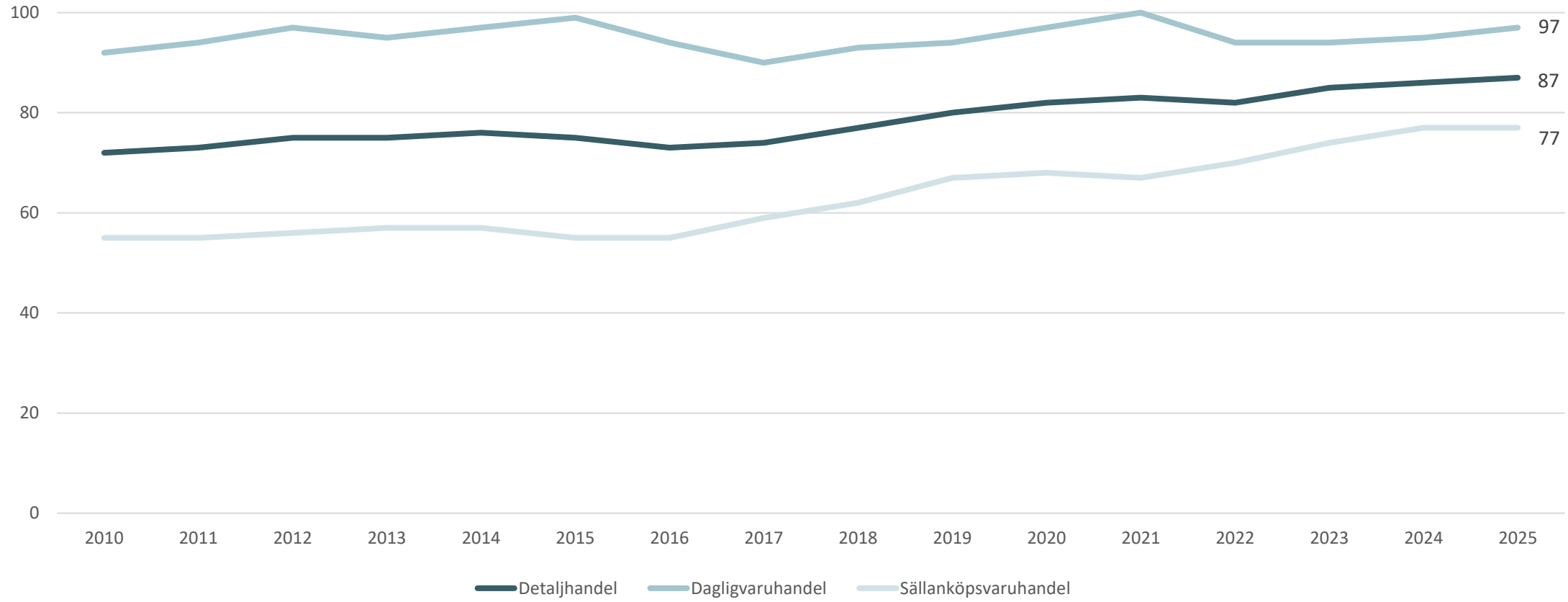

Källa: Handelsfakta

Nyckeltal för detaljhandeln, stadskärnan

	Omsättning	Förändring från föregående år	Antal verksamheter	Förändring från föregående år	Antal anställda	Förändring från föregående år
Detaljhandel	282	−2	25	3	88	-4
Dagligvaruhandel	134	1	6	1	21	−1
Sällanköpsvaruhandel	148	−3	19	2	67	−3
Hem- och fritidshandel	99	−2	12	1	41	−1
Beklädnadshandel	49	−1	7	1	26	−2

Källa: Handelskartan – så handlar Sverige, Svensk Handel. bearbetat av HUI

Omsättning inkl. moms, i miljoner kronor 2025 och förändring mot föregående år. Antal verksamheter kan omfatta verksamheter som stängt under året, om en verksamhet stängt och en ny öppnat kan dessa räknas som två verksamheter.

Nyckeltal för stadskärnan

	Omsättning	Förändring från föregående år	Antal verksamheter	Förändring från föregående år	Antal anställda	Förändring från föregående år
Dagligvaruhandel	134	1	6	1	21	−1
Hem- och fritidshandel	99	−2	12	1	41	−1
Beklädnadshandel	49	−1	7	1	26	−2
Hotell och restaurang	84	-6	20	1	75	7
Kommersiell service	7	0	8	0	8	0
Total	373	−8	53	4	171	3

Källa: Handelskartan – så handlar Sverige, Svensk Handel. bearbetat av HUI

Omsättning inkl. moms, i miljoner kronor 2025 och förändring mot föregående år. Antal verksamheter kan omfatta verksamheter som stängt under året, om en verksamhet stängt och en ny öppnat kan dessa räknas som två verksamheter.

Omsättningsutveckling 2024-2025, kommunen

Utveckling beräknad i löpande priser

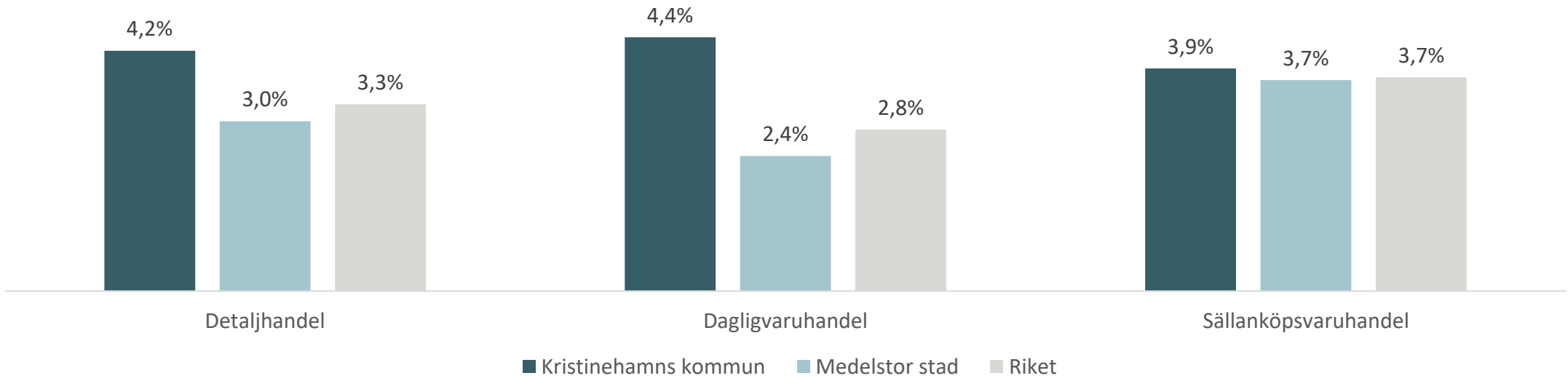

Källa: Handelsfakta bearbetat av HUI

Omsättningsutveckling 2024-2025, stadskärnan

Utveckling beräknad i löpande priser

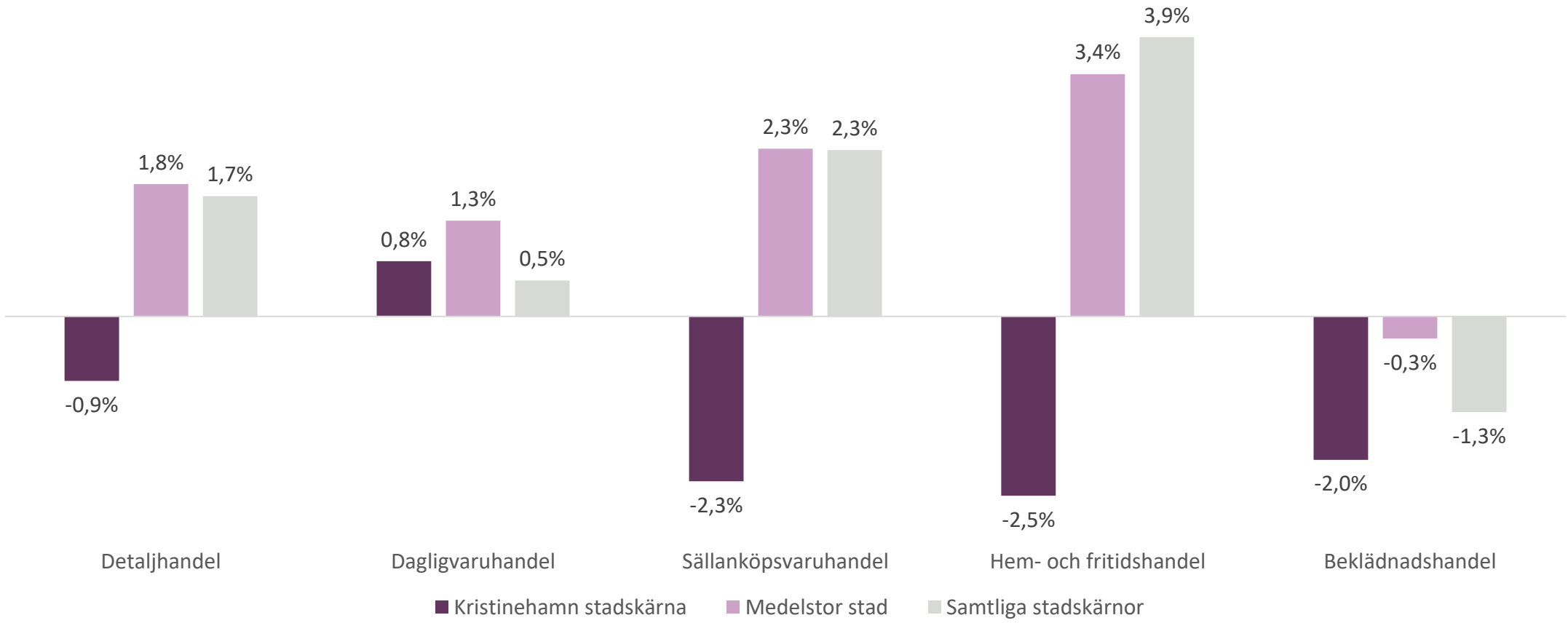

Källa: Handelskartan – så handlar Sverige, Svensk Handel. bearbetat av HUI

Omsättningsutveckling 2024-2025, stadskärnan

Utveckling beräknad i löpande priser

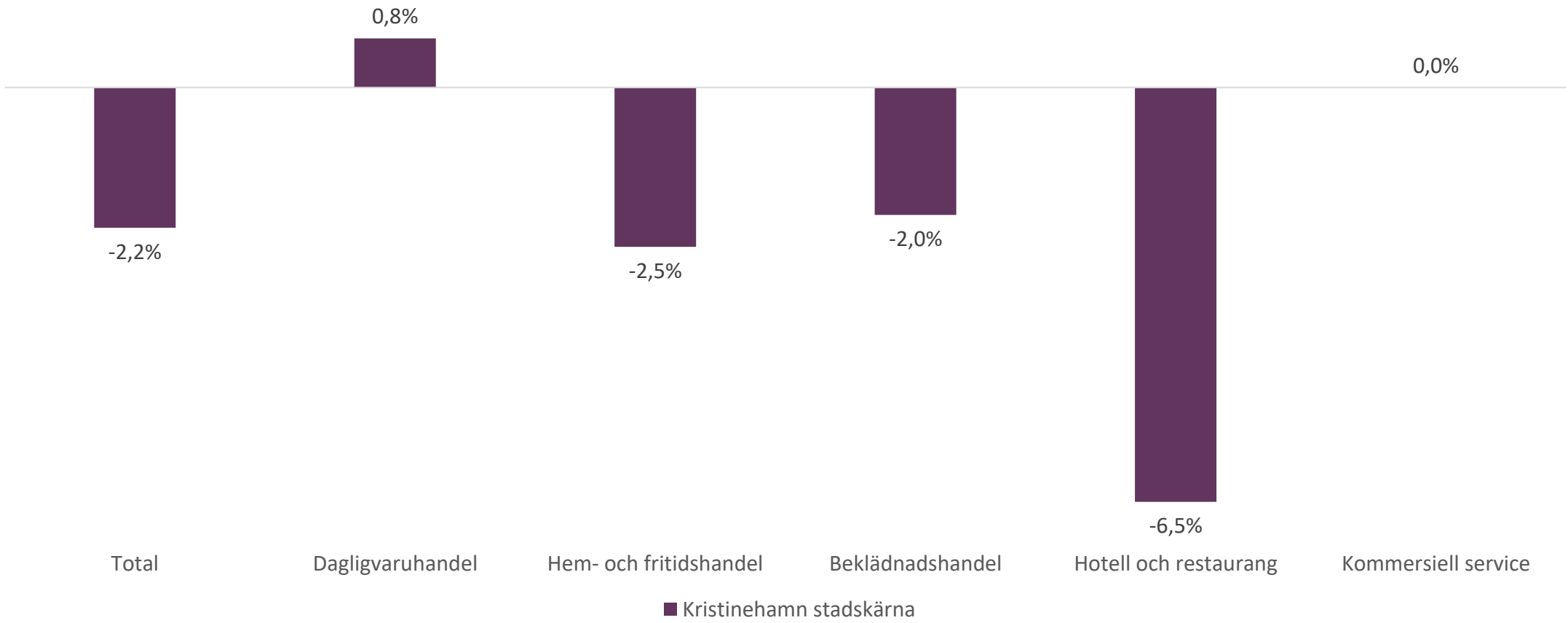

Källa: Handelskartan – så handlar Sverige, Svensk Handel. bearbetat av HUI

hui

Indexerad omsättningsutveckling, kommunen

Per bransch, index 100 = 2018, löpande priser

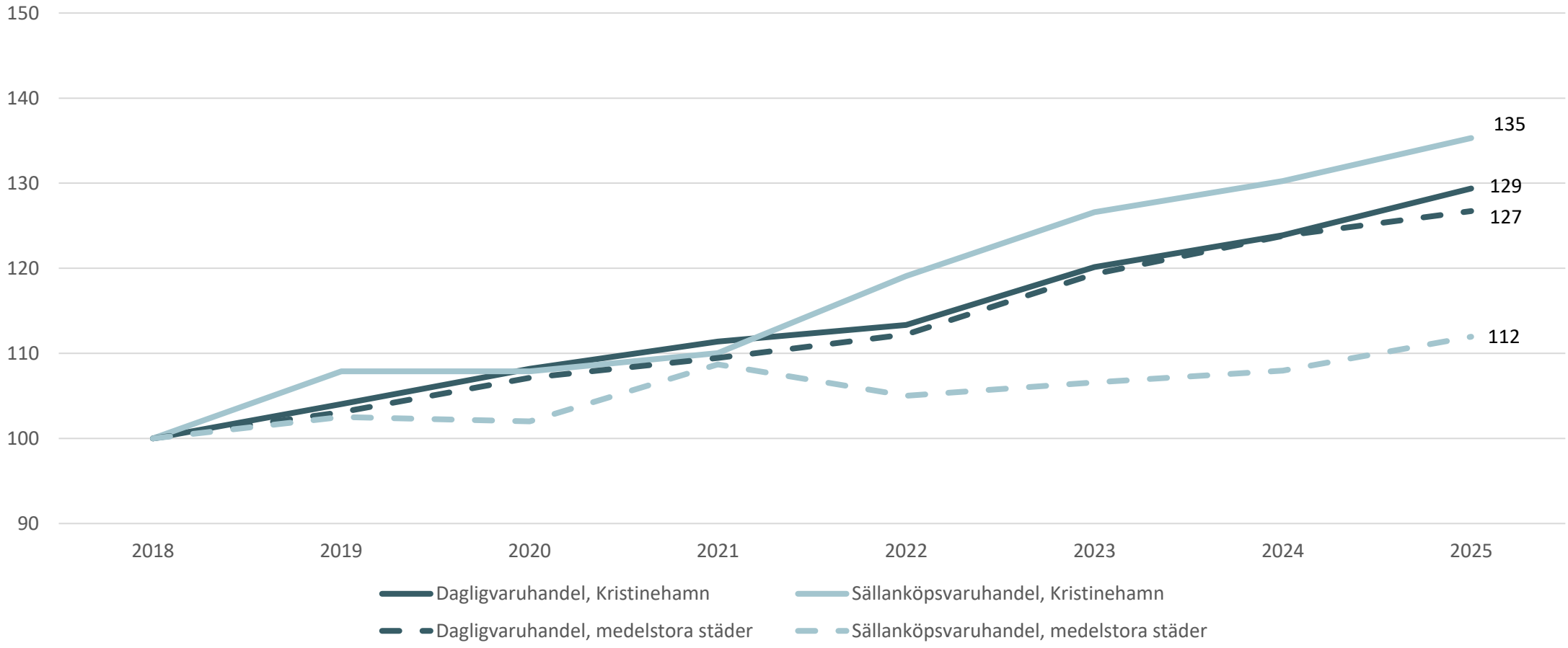

Källa: Handelsfakta bearbetat av HUI

Indexerad omsättningsutveckling i dagligvaruhandeln och sällanköpsvaruhandeln, stadskärnan

Per bransch, index 100 = 2018, löpande priser

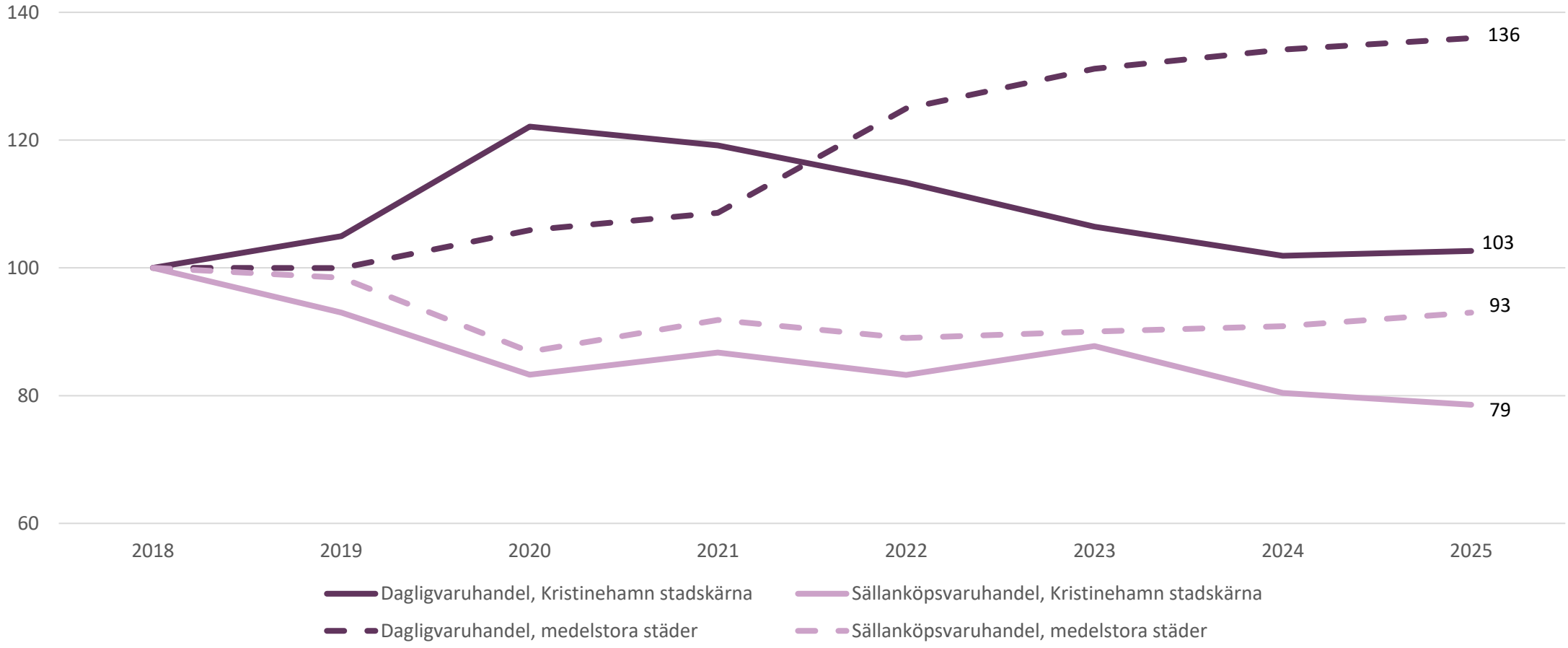

Källa: Handelskartan – så handlar Sverige, Svensk Handel. bearbetat av HUI

Indexerad omsättningsutveckling i sällanköpsvaruhandelns delbranscher, stadskärnan

Per bransch, index 100 = 2018, löpande priser

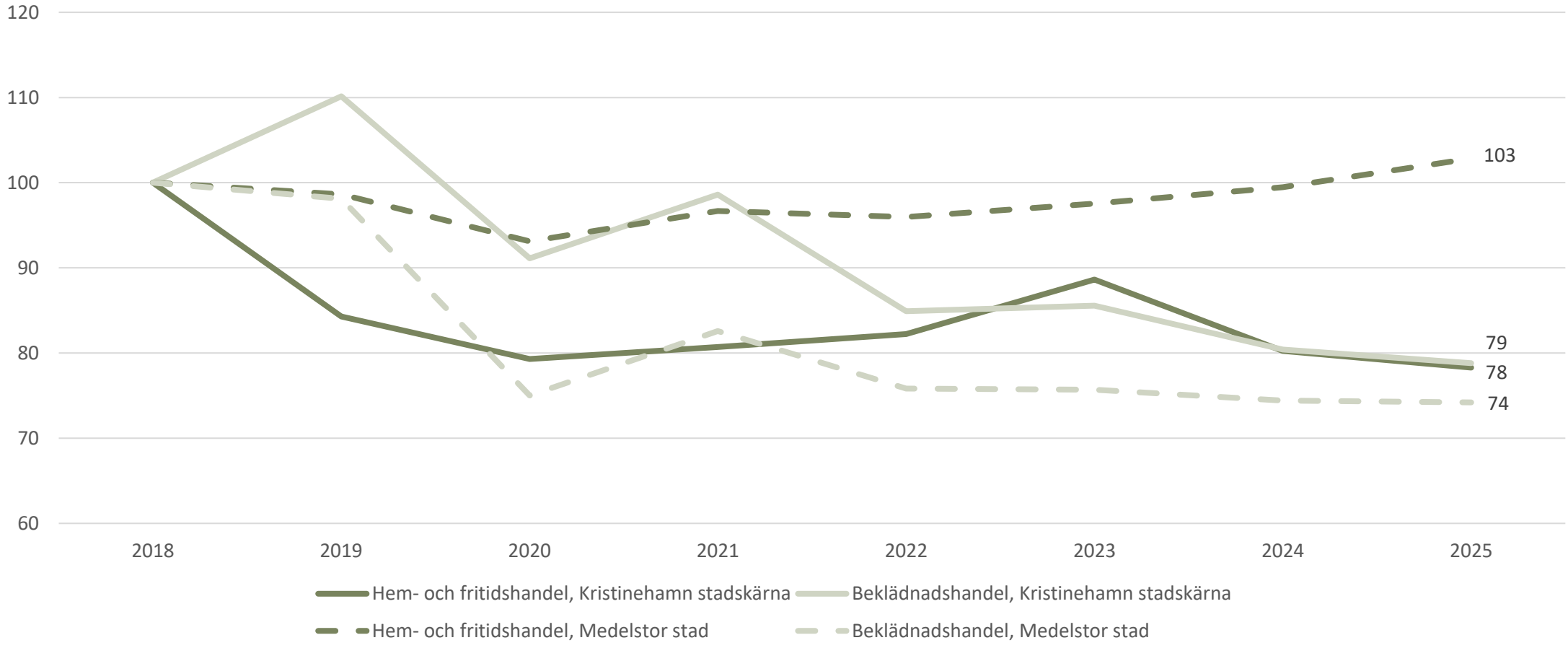

Källa: Handelskartan – så handlar Sverige, Svensk Handel. bearbetat av HUI

Indexerad omsättningsutveckling i övriga branscher, stadskärnan

Per bransch, index 100 = 2018, löpande priser

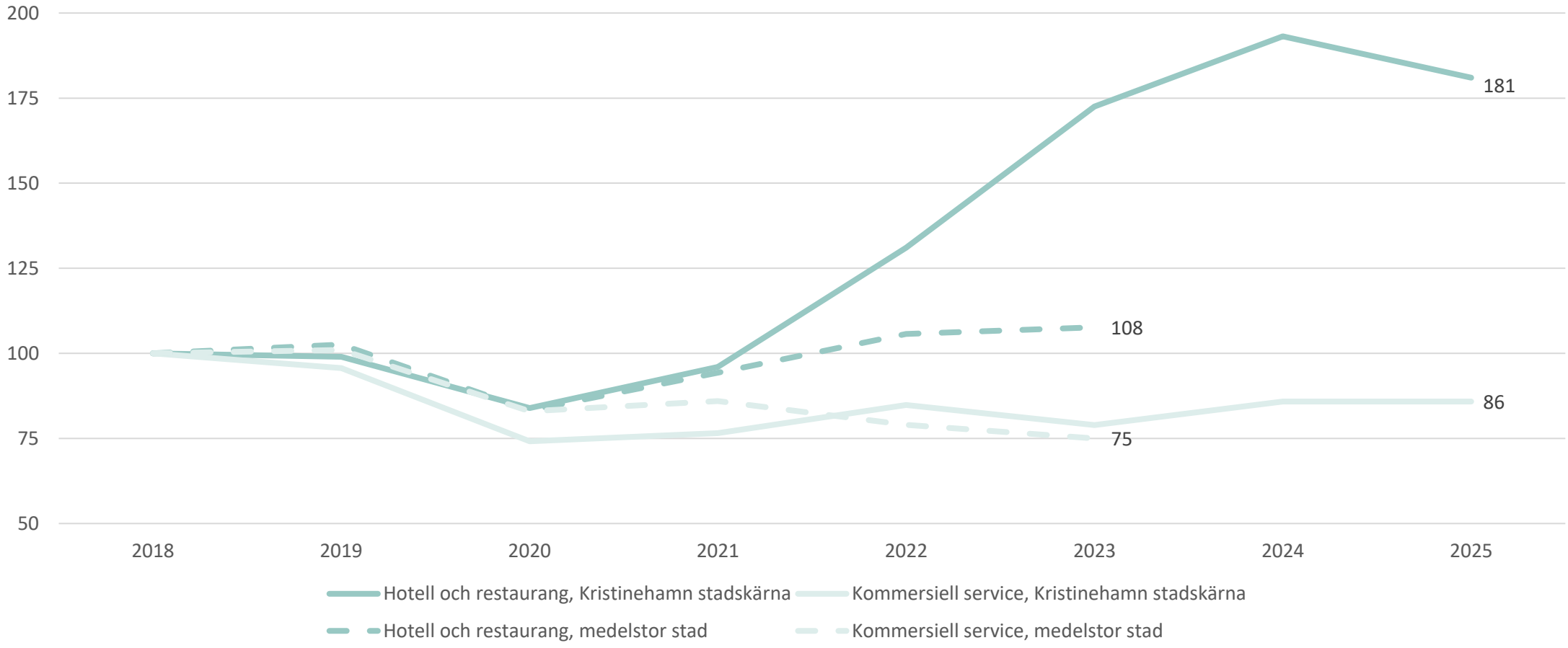

Källa: Handelskartan – så handlar Sverige, Svensk Handel. bearbetat av HUI

Definition av stadskärnor

STAD
Tätorter med 10 000 invånare eller fler kan definieras som städer. Städerna delas in i fyra grupper som harmoniserar med SKR:s (Sveriges Kommuner och Regioners) kommungruppsindelning, se nedan.

TYP AV STAD	ANTAL INVÅNARE I TÄTORTEN
Storstad	150 000+
Större stad	37 500–149 999
Medelstor stad	15 000–37 499
Småstad	10 000–14 999
Saknar stadskärna	<10 000, uppfyller ej kraven för stadskärna

TÄTORT
Enligt SCB (Statistiska Centralbyrån) definieras tätorter som ”…tätbebyggda områden med minst 200 invånare och där avståndet mellan husen är mindre än 200 meter”.

STADSKÄRNA
Ett grundkrav för att en tätort ska ha en stadskärna är att tätorten har minst 10 000 invånare. Avgränsningen har sedan gjorts enligt en enhetlig metod för att säkerställa jämförbarheten mellan städer.

Stadskärnan avgränsas i första hand av densiteten av boende, butiker, restauranger, hotell och kommersiell service. Utöver detta finns ett antal kompletterande regler om barriärer, resecentrum, större verksamheter och så vidare. Totalt finns det, enligt denna definition, 104 stadskärnor i Sverige, vilket innebär att 186 kommuner saknar stadskärna. De sistnämnda kommunerna har givetvis centrumbildningar, men dessa definieras istället som stadsdelscentrum på grund av en lägre densitet av boende och verksamheter.

Definitioner för handel

LÖPANDE PRISER
Visar värdet för omsättningen i faktiska priser som gällde vid tidpunkten av försäljningen, alltså utan justering för inflation.

FASTA PRISER
Visar värdet för omsättningen justerad för inflation.

DETALJHANDEL
Sammanfattande begrepp för handel inom dagligvaror och sällanköpsvaror.

DAGLIGVARUHANDEL
SNI 47.11, 47.2
Sammanfattande begrepp för allivs- och speciallivsbutiker, service- och jourbutiker, tobak, tidningar och kioskvaror med mera samt systembolag.

SÄLLANKÖPSVARUHANDEL
SNI 47.19, 47.4-47.8
Sammanfattande begrepp för handel inom grupperna beklädnad samt hem- och fritidsvaror. Beklädnadshandeln inkluderar till exempel kläder, skor, väskor och accessoarer, medan hem- och fritidshandeln inkluderar övriga branscher inom sällanköpsvaruhandeln. Några exempel är sport, möbler, leksaker, blommor, elektronik, järn- och byggvaror och heminredning. I hem- och fritidsvaruhandeln ingår även butiker med blandat sortiment som till exempel Rusta, Åhléns och Clas Ohlson. Vidare ingår apotek i denna kategori.

EXTERNHANDEL
Externhandel omfattar externt belägna handelsplatser av volymhandelskaraktär. Här ingår storbutikscentrum och handelsområden, vilka kategoriseras enligt SSCD:s definitioner.

KÖPCENTRUM
Köpcentrum kan ligga i såväl stadskärnan som i externhandelsområden. Köpcentrum definieras som handelsfastigheter omfattande minst 5 000 kvadratmeter och fem butiker som ägs och förvaltas som en galleria, enligt SSCD. Här ingår citygallerior, bostadsområdescentrum, stadsdelscentrum, kommuncentrum, regioncentrum, outletcentrum, temacentrum och externcentrum.

FRILIGGANDE HANDEL
Friliggande handel avser alla enheter som inte är belägna i vare sig köpcentrum, externhandel eller stadskärna. Inom denna kategori ingår även handelskluster med färre än fem detaljister och handelsplatser med en uthyrbarhyra som understiger 5 000 kvadratmeter.

Definitioner för tilläggsbranscher

HOTELL
SNI 55.1-3
Hotell (inklusive restaurang där de förekommer), vandrarhem, stugbyar, campingplatser och konferensanläggningar med boende.

RESTAURANG
SNI 56.1
Restauranger, caféer och dylikt.

KOMMERSIELL SERVICE
SNI 59.14, 77.2, 93.12, 93.13, 93.21, 95.1-2, 96.012, 96.02, 96.04
Med kommersiell service avses tjänster som säljs av företag till konsument, är vinstdrivande och drivs av näringsidkare. Vanliga exempel är gym, biografer och frisörer. Tjänsten säljs och konsumeras i regel på samma plats. Offentlig service som inte har ett kommersiellt fokus separeras från kommersiell service. Kommersiell service utgörs av tjänster som återfinns på samma platser och i liknande sammanhang som detaljhandel och restauranger. Verksamheter som är kopplade till fastigheter, finansiella tjänster, utbildning och så vidare räknas ej till kommersiell service.

Definitioner för befolkning

BEFOLKNING
Befolkning avser alla som är skrivna i stadskärnan respektive kommunen, oavsett ålder eller sysselsättning.

Observera att statistiken framställs av SCB och tas fram på 250x250 meters rutor som lägsta nivå. Detta gör att ett något större område inkluderas än den faktiska avgränsningen av stadskärnan. För kommunen används exakta siffror från SCB och avser alltså den exakta kommunavgränsningen.

DAGBEFOLKNING
Dagbefolkning avser alla som arbetar i stadskärnan eller kommunen, oavsett var de bor.

Observera att statistiken framställs av SCB och tas fram på 250x250 meters rutor som lägsta nivå. Detta gör att ett något större område inkluderas än den faktiska avgränsningen av stadskärnan respektive kommunen.

NATTBEFOLKNING
Nattbefolkningen avser de som bor i stadskärnan respektive kommunen och som arbetar. Nattbefolkningen exkluderar därför barn, pensionärer och andra som inte arbetar, men inkluderar personer som bor i stadskärnan respektive kommunen och arbetar på annan ort.

Observera att statistiken framställs av SCB och tas fram på 250x250 meters rutor som lägsta nivå. Detta gör att ett något större område inkluderas än den faktiska avgränsningen av stadskärnan respektive kommunen.

PENDLINGSINDEX
Pendlingsindex beräknas genom att dividera dagbefolkningen med nattbefolkningen och sedan multipliceras kvoten med 100. Ett värde under 100 innebär att fler arbetande personer pendlar ut från stadskärnan respektive kommunen, än in till den. Ett värde över 100 innebär att fler pendlar in till stadskärnan respektive kommunen, vilket bidrar med köpkraftsunderlag.

Kommuner efter stadskärnans storlek

Storstäder

Göteborg
Malmö
Stockholm
Uppsala

Större städer

Borås
Eskilstuna
Falun
Gävle
Halmstad
Helsingborg
Jönköping
Kalmar
Karlstad
Kristianstad
Linköping
Luleå
Lund
Norrköping
Nyköping
Skövde
Sundsvall
Södertälje
Trollhättan
Umeå
Västerås
Växjö
Örebro
Östersund

Medelstora städer

Alingsås
Avesta
Boden
Enköping
Eslöv
Falkenberg
Falköping
Gotland
Hudiksvall
Härnösand
Härryda
Hässleholm
Höganäs
Karlshamn
Karlskoga
Karlskrona
Katrineholm
Kristinehamn
Kumla
Kungsbacka
Kungälv
Köping
Landskrona
Lerum
Lidköping
Ljungby
Ludvika
Mariestad
Mark
Motala
Norrtälje
Nynäshamn
Nässjö
Oskarshamn
Piteå
Sandviken
Sigtuna
Skellefteå
Staffanstorp
Strängnäs
Trelleborg
Uddevalla
Vallentuna
Varberg
Vänersborg
Värnamo
Västervik
Ystad
Ängelholm
Örnsköldsvik
Österåker

Småstäder

Arboga
Arvika
Bollnäs
Ekerö
Eksjö
Fagersta
Finspång
Gislaved
Gällivare
Höör
Lomma
Mjölby
Mora
Nybro
Ronneby
Sala
Skara
Stenungsund
Svedala
Söderhamn
Tranås
Ulricehamn
Upplands-Bro
Vetlanda
Älmhult

Denna rapport grundas i rapporten ”Handelskartan – så handlar Sverige”, vars syfte är att förtydliga handelns betydelse och underlätta i planeringen av framtidens hållbara städer. Rapporten tas fram av Svensk Handel i samarbete med HUI.

För mer information om Handelskartan:

Elisabet Elmsäter Vegsö
Näringspolitisk expert, Svensk Handel
010-47 18 633
elisabet.elmsater-vegso@svenskhandel.se

För mer information om rapporten:

Erik Friberg
Projektledare, HUI
076-318 81 05
erik.friberg@hui.se